

СТАНОВИЩЕ

от проф. д-р Христо Стоянов Бозов, дм
Декан на Факултета по Обществено Здраве и Здравни Грижи
Университет „Проф. д-р Асен Златаров“ - Бургас

Относно: процедура по конкурс за заемане на академична длъжност „Професор“ в област на висше образование 7. Здравеопазване и спорт по професионално направление 7.1 „Медицина“ и научна специалност 03.01.40 „Ортопедия и травматология“ при Университет „Проф. д-р Асен Златаров“ – Бургас.

В конкурса за заемане на академичната длъжност „Професор“ обявен в „ДВ“ бр. 42 от 28.05.2019, стр. 80, както и на интернет страница на Университет „Проф. д-р Асен Златаров“ - Бургас е допуснат за участие един кандидат доц. д-р Васил Николов Обретенов, доцент в катедра “Рехабилитационна и морска медицина”, Факултет по обществено здраве и здравни грижи при Университет „Проф. д-р Асен Златаров“ – Бургас.

Със Заповед на Ректора № РД 179/19.07.2019 год. съм определен за член на научното жури и съм избран да изготвя становище по процедурата за заемане на академичната длъжност „професор“ с кандидат доц. д-р Васил Николов Обретенов.

I. Анализ на кариерния профил на кандидата:

Доц. д-р Васил Николов Обретенов, дмн е роден на 01.10.1952 год, в село Гарван, Силистренско. Получава средно образование през 1970 год. в Политехническа Гимназия в град Силистра. През 1978 год. завършва висше медицинско образование във ВМИ-Варна, понастоящем МУ-Варна. Започва работа в "Бърза помощ" към ОРБ гр. Силистра, а от 1980 год. работи в Отделението по Ортопедия и травматология в същата болница. След проведени специализации във всички водещи ортопедични клиники в страната придобива през 1985 год специалност по „Ортопедия и травматология“. През 1987 год., доц. Обретенов, ръководи кабинета по детска ортопедия, а през 1991 год. след спечелен конкурс е назначен за Началник на отделение по Ортопедия и травматология. Кандидатът през 1999 год., след успешна защита на дисертационен труд, озаглавен "Клинико-функционални аспекти на

външната фиксация при закрити диафизарни фрактури на подбедрицата" придобива ОНС „доктор“. През същата година и за срок от 1 година доц. Обретенов е бил изпълнителен директор на Окръжна болница - град Силистра. През 2004 год. кандидата е преподавател във Факултета по Кинезитерапия към Русенски университет "Ангел Кънчев". Доц. Васил Обретенов работи от 2005 год. в Клиниката по „Ортопедия и травматология“ на МБАЛ-Варна към ВМА. В периода от 2005 год- 2008 год, в рамките на мисия от ВМА, работи като ортопед-травматолог във Военната болница в Кувейт. През 2008 год. е избран за доцент по специалността „Ортопедия и травматология“ и е назначен за ръководител на Клиника по Ортопедия и травматология на Военноморска болница гр.Варна към ВМА.

Научната дейност на доц. Обретенов е изключително богата и включва 77 научни публикации, три рационализации, една монография и един учебник. Професионалните му интереси покриват почти всички области на специалността „Ортопедия и травматология“, като най-подчертани са в областта на хирургията на проксималното бедро, ендопротезирането, външната фиксация на дългите и късите тръбести кости, тазови фрактури, хирургия на глезенната става и детската ортопедия и травматология.

2. Общо описание на представените материали по конкурса:

Представените от доц. д-р Васил Николов Обретенов, дм материали отговарят на задължителните изисквания в регламента за заемане на АД „Професор“ в Правилника за прилагане на ЗРАСРБ и съответния правилник на Университет „Проф. д-р Асен Златаров“- Бургас. Подготвени са прецизно и съдържат достатъчен по обем доказателствен материал за научно-изследователската му дейност.

3. Оценка на научните трудове за цялостното академично развитие на кандидата:

а) Обща оценка на научната продукция и публикационната активност.

Доц. д-р Васил Обретенов, дм е представил списък и доказателствен материал за общо 77 пълнотекстови научни публикации за цялостното си академично развитие, три рационализации, една монография и един учебник. В две трети от представените трудове кандидата фигурира като първи или втори автор. Доц. Васил Обретенов участва в настоящия конкурс с 38 реални публикации, 36 доклада, изнесени в различни научни форуми и конгреси в страната и чужбина, както и с три рационализации.

Доц. Васил Обретенов, е съавтор в III том на специализиран учебник, озаглавен „Оперативна хирургия за операционни медицински сестри и акушерки“ под редакцията на доц. д-р Добрин Радев. Броят на публикуваните трудове на кандидата в списания и сборници е 57, като в 12 от тях фигурира като единствен автор, в 18 като водещ автор и в 19 от тях като втори автор. 8 от публикациите на доц. Обретенов са на английски език. Кандидатът е представил доказателствен материал за 15 изнесени доклада в конгреси и конференции, като в 6 от тях доц. Обретенов е водещ автор. През 2015 год. той успешно защитава НС „доктор на науките“ с тема на дисертационния труд: „Принципи на миниинвазивна фиксация при спираловидни фрактури на тибията“, а през 2019 год., издава монографичен труд „Мининвазивна фиксация и рехабилитация при спираловидни фрактури на тибията“. Научно-творческата продукция на кандидата показва нестихваща динамика, като през последните пет години е публикувал 25 научни статии. Като единствен автор доц. Обретенов фигурира в 2 публикации, в 3 статии е водещ автор и в 13 е втори. Доц д-р Васил Николов Обретенов има три признати рационализации както следва:

- **Обретенов, В.,** Ив. Радев “Винт – плака за остеосинтеза на медиалните счупвания на бедрената шийка” 1983, Рационализация, Удостоверение № РД 26-159;
- **Обретенов, В.** Ив. Радев “Пирон за мултиплена перкутанна остеосинтеза на трохантерни фрактури” 1984, Рационализация, Удостоверение № РД 26- 42;
- Радев, Ив., **В. Обретенов,** Ст. Станев “Метод и устройство за репозиция и едностранна динамична външна фиксация при свежи закрити фрактура на дългите тръбести кости” 1988, Рационализация, Удостоверение № РД- 26-105.

Теоретичните и практичните приноси на кандидата обхващат изключително широк диапазон от специалността „Ортопедия и травматология“. В проведените от него експериментални изследвания са публикувани данни и резултати относно надеждността и стабилността на едностранната външна фиксация в три основни конфигурации при динамизация и диелектричност във фрактурната област, осигуряващи оптимален вариант за костно срастване при минимум дестабилизиращ ефект и максимум ефект на допустима еластична деформация (№ № № 3, 4, 9).

Експериментално и биомеханично чрез отчитане на еластичния деформитет е уточнен вариантът за едностранна външна фиксация за всякакъв вид диафизарни фрактури – спираловидни, коси, напречни, напречни с допълнителен фрагмент, многофрагментни, сегментни (нестабилни и стабилни), високо и ниско енергийни, при множествени счупвания и съчетани травми, при изолирани фрактури на тибията (№№№№№ 28, 29, 35, 37, 41).

Чрез проведените от доц. Обретенов експериментално-клинични проучвания за първи път в България са потвърдени статистически достоверни резултати за серия от над 200 диафизарни фрактури на подбедрица, лекувани със собствен външен фиксатор. В публикуваните от него трудове, кандидатът докладва за преждевременното настъпване (2 месеца по-рано) на функционалното възстановяване при тези пациенти (№ № № 5, 20, 21). Потвърдена е статистическата достоверност на резултатите от горепосочените експериментално-клинични изследвания.

За пръв път в страната са определени индикациите за приложение на различните варианти на едностранна външна фиксация при закритите диафизарни фрактури на подбедрицата (№ № № № № 4, 6, 9, 10, 28).

Съвместно с редица лаборатории и институти на БАН (Централна лаборатория по слънчево-земни въздействия; Геофизичен Институт; Институт по Астрономия; Институт за Космически Изследвания) са проведени и отчетени съвременните проблеми на слънчево-земните въздействия, чрез изследване на физиологични и микробиологични параметри по време на пълното слънчево затъмнение на 11.08.1999 год. (№18).

Кандидатът е проследил литературно и е осъществил клинично отчитане на функционалната зависимост на субталарната и глезенна става в опорната кинетика на долния крайник (№ 24).

В статиите (№ № 11, 30) доц. Обретенов анализира резултатите от проведеното лечение на диафизарните фрактури на хумеруса в условията на едностранна външна фиксация, както и показанията за приложение при високоенергийни травми със сетивни и двигателни смущения на нервус радиалис.

В статията (№16), кандидата разглежда късните резултати от лечението на диафизарни фрактури на хумеруса при възрастни лица, като се анализират различните становища в полза или не на стабилната остеосинтеза при фрактури на хумеруса (№ 37) и множествени фрактури на горния крайник (№ 41).

Доц. Васил Обретенов, дмн има две признати рационализации, имащи съществен принос в обогатяване клиничното поведение на травматолозите при лечението на фрактури на проксималния край на бедрената кост (№ № № 27, 39, 40).

В статията (№35) кандидатът е систематизирал показанията, както и техническите особености при лечение на фрактурите на долния крайник с помощта на външен фиксатор. Той е проследил литературно и е осъществил клинично отчитане на особено важна роля на проблема репозиция при лечение на свежи фрактури с външна фиксация (№ № 37, 41).

В статия (№14) е описан алгоритъма и функционалните резултати при лечението на тежко открита фрактура на таза в комбинация с двустранни открити диафизарни фрактури на бедрените кости. В статия (№34) подробно разглежда показанията за приложение на външната фиксация при ротаторно нестабилните фрактури на таза, както и резултите от проведеното лечение, съчетани с ранни и/или късни усложнения.

Доц. Васил Обретенов е публикувал късните резултати след ранно започналото лечение на луксация коксе конгенита (№38). Категорично и с помощта на клинични случаи е обосновано становище относно спора "вродена или предизвикана е дисплазията на тазобедрената става" (№№25, 26). Кандидатът представя тежки клинични случаи с благоприятен изход след авто-остеопластика в условията на външна фиксация (№7).

Доц. Васил Обретенов, дмн описва и анализира в статия (№13) насъпилите гнойно-септични усложнения при лечението на повече от 200 диафизарни фрактури на подбедрицата, лекувани с едностранна външна фиксация. Благодарение на него за втори път в българската ортопедична литература е представен случай със синдрома на Фолкман при фрактури на подбедрицата (№ 12).

В статия (№ 23) доц. Обретенов представя обема на хирургичното лечение в условията на кластридиална инфекция при травми на горния и долния крайник. Той обръща сериозно внимание и върху различните проблеми, свързани с рехабилитацията на ортопедичните заболявания. Кандидатът представя ефективен кинезитерапевтичен алгоритъм, приложен след лечението на диафизарни фрактури на подбедрицата (№21). В статия (№20) разглежда някои функционални аспекти при лечението на закритите диафизарни фрактури на подбедрицата с външен фиксатор. Представени са предимствата на едностранната външна фиксация по отношение функционалното лечение на диафизарните фрактури на хумеруса (№№№ 11, 16, 30). В областта на казуистиката доц. Обретенов е представил вариант за формиране на

четириръчева ръка като изход при тежки костно-мекотъканни наранявания (№17). Подробно описва и анализира функционалните резултати при рядко срещани железопътни травми (№15).

4. Обща оценка за съответствието на кандидата по отношение задължителните условия, количествените критерии и научно-метричните показатели, съгласно Правилника на Университет „Проф. д-р Асен Златаров“- Бургас.

От приложената справка-самооценка за изпълнение на националните минимални наукометрични показатели е видно, че доц. д-р Васил Обретенов, дмн напълно покрива минималните изисквания за заемане на академична длъжност „професор“, заложи в Правилника за прилагане на ЗРАСРБ и правилника на Университет „Проф. д-р Асен Златаров“- Бургас.

Заклучение.

Доц. д-р Васил Обретенов, е високо ерудиран учен и преподавател и се представя с необходимия обем и съдържание научна продукция в областта на „Ортопедията и травматологията“. Той има достатъчно по обем преподавателската дейност, опит и публикации, които следва да бъдат оценени от научното жури. Представените по конкурса материали показват, че той напълно отговаря на всички изисквания за заемането на академична длъжност „Професор“ съдържащи се в ЗРАСРБ, Правилка за приложение на закона, както и на Правилника за условията и реда за придобиване на научни степени и заемане на академични длъжности в Университета „Проф. д-р Асен Златаров“- Бургас. Оценката на научната продукция и учебна му дейност показва съответствие с националните минимални наукометрични показатели, висок приносен характер на представените научни трудове, резултати с научна и практическа стойност. Отчитайки професионалното развитие и научните изяви на доц. Обретенов, давам своята положителна оценка за неговия избор за „Професор“ и убедено препоръчвам на членовете на почитаемото научно жури да присъдят на доц. д-р Васил Обретенов академичната длъжност „Професор“ по научна специалност 03.01.40 „Ортопедия и травматология“ при Университет Проф. д-р Асен Златаров“ – Бургас.

18.09.2019 г.

Изготвил становище:

Проф. д-р Христо Бозов, дм